

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH)

DATUM VYDÁNÍ: 23.10.2008

DATUM POSLEDNÍ REVIZE: 09.10.2014, 01.06.2015

ČÍSLO REVIZE: 2.1

1. IDENTIFIKACE LÁTKY/ SMĚSI A SPOLEČNOSTI/ PODNIKU

1.1 Identifikátor výrobku: **STOPKUS**

1.2 Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití:

Příslušná určená použití: repelentní přípravek k letní a zimní ochraně lesních a okrasných dřevin proti okusu zvěří a ohryzu krčků sazenic škodlivými hlodavci. Aplikace nátěrem (štětec, speciální kartáče, atd.) nebo nástřikem (doporučený postřikovač, atd.).

Nedoporučená použití: nejsou známa, používejte dle textu platné etikety.

1.3 Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu: TORA, spol. s r.o., Olšík 583, 763 64 Spytihněv, ČR, tel./fax: +420 577 943 002, e-mail: tora@torasro.cz, <http://www.torasro.cz>. Osoba odborně způsobilá za BL e-mail: tora@torasro.cz

1.4 Telefonní číslo pro naléhavé situace: TORA, spol. s r.o., Olšík 583, 763 64 Spytihněv, ČR, tel./fax: +420 577 943 002 (pouze v pracovní dobu Po.-Pá. 7:00-15:00). Toxikologické informační středisko, Na Bojišti 1, 120 00 Praha 2, telefon: +420 224 919 293, +420 224 915 402, web: www.tis-cz.cz, e-mail: tis@vfn.cz.

2. IDENTIFIKACE NEBEZPEČNOSTI

2.1 Klasifikace látky nebo směsi:

2.1.1 Klasifikace podle nařízení (ES) č. 1272/2008 (CLP)

Skin Sens. 1 (Senzibilizující kůži kategorie 1); **H317**

Aquatic Acute 1 (Akutní toxicita pro vodní prostředí kategorie 1); **H400**

Aquatic Chronic 1 (Chronická toxicita pro vodní prostředí kategorie 1); **H410**

Výstražný symbol: GHS07, GHS09

Signální slovo: Varování

Plné znění textů H vět je uvedeno v oddíle 16 resp. 2.2.

2.2 Prvky označení:

2.2.1 Prvky označení podle nařízení (ES) č. 1272/2008 (CLP)

Výstražný symbol:

Signální slovo: Varování

Standardní věta o nebezpečnosti:

H317: Může vyvolat alergickou kožní reakci.

H410: Vysoce toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.

Pokyn pro bezpečné zacházení:

P261 Zamezte vdechování aerosolů.

P272 Kontaminovaný pracovní oděv neodnášejte z pracoviště.

P273 Zabraňte uvolnění do životního prostředí.

P280 Používejte ochranné rukavice / ochranný oděv / ochranné brýle / obličejový štít.

P302 + P352 Při styku s kůží: omyjte velkým množstvím vody a mýdla.

P333 + P313 Při podráždění kůže nebo vyrážce: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.

P321 Odborné ošetření (viz ... na štítku).

P362 + P364 Kontaminovaný oděv svlékněte a před opětovným použitím vyperte.

P391 Uniklý produkt seberte.

P501 Odstraňte obsah / znečištěný obal jako nebezpečný odpad.

Zvláštní předpisy pro obaly:

EUH401 – Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro lidské zdraví a životní prostředí.

2.3 Další nebezpečnost: Při požití v kombinaci s alkoholem může vyvolat otravu (toxické účinky).

3. SLOŽENÍ / INFORMACE O SLOŽKÁCH

3.1 Identifikátor látky/směsi: směs Thiramu, vody a anorganických plniv s disperzí

Výrobek obsahuje tyto nebezpečné látky / směsi:

Chemický název (identifikátor látky)	Thiram (ISO), bis(dimethylthiokarbamoyl) disulfid (identifikátor v souladu s čl. 18 nařízení (ES) č. 1272/2008 uvedený v etiketě výrobku)
Obsah v (%):	9,8
Číslo CAS:	137-26-8
Číslo ES (EINECS):	205-286-2
Indexové číslo:	006-005-00-4
Klasifikace, výstražný symbol nebezpečnosti:	podle nařízení (ES) č. 1272/2008 (CLP) Acute Tox. 4, STOT RE 2, Eye Irrit. 2, Skin Irrit. 2, Skin Sens. 1, Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1; GHS08, GHS07, GHS09, Wng
H-věty:	H332, H302, H373, H319, H315, H317, H410
P-věty:	P102, P305+ P351+ P338, P280, P273, P501

Plné znění textů H a P vět je uvedeno v oddíle 16.

3.2 Další údaje: neuvádí se

4. POKYNY PRO PRVNÍ POMOC

4.1 Popis první pomoci: projeví-li se zdravotní potíže nebo v případě pochybnosti uvědomte lékaře a poskytněte mu informace z tohoto bezpečnostního listu.

- **při nadýchání:** při nevolnosti postiženého vyveďte na čerstvý vzduch a zajistěte lékařské ošetření
- **při zasažení očí:** vymyjte oči proudem čisté vody po dobu minimálně 10 minut a to směrem od vnitřního koutku k zevnímu koutku oka, aby odtékající voda nezasáhla do druhého nepostiženého oka, k ústům a nosu, zajistěte lékařské ošetření
- **při zasažení oděvu a pokožky:** vysvěčte znečištěný oděv, kůži omyjte vodou, mýdlem a následně pokožku ošetřete vhodným reparačním krémem.
- **při požití (vdechnutí):** vypláchněte ústa, postiženého zanechte v klidu, zajistěte lékařské ošetření
- **ochrana poskytovatelů první pomoci:** není požadována, vyhněte se zbytečnému kontaktu s materiálem, pokud je jím postižený znečištěn.

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky: Dráždí oči a kůži.

4.3 Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření: žádný zvláštní pokyn není definován

5. OPATŘENÍ PRO HAŠENÍ POŽÁRU

5.1 Hasiva:

- **vhodné hasící látky:** přípravek není hořlavý; haste práškovými, pěnovými a vodními přístroji
- **nevhodné hasící látky:** nejsou známy

5.2 Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi: při zahřátí nebo v případě vystavení požáru se mohou tvořit toxické plyny – oxidy dusíku, oxidy síry, oxid uhelnatý, hustý černý dým.

5.3 Pokyny pro hasiče: použijte samostatný dýchací přístroj.

6. OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU:

- 6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy:** zvláštní opatření nejsou nutná, přípravek je pastovité konzistence, dodržujte běžná bezpečnostní opatření pro manipulaci s chemikáliemi, používejte osobní ochranné pomůcky pro ochranu očí a kůže.
- 6.2 Opatření na ochranu životního prostředí:** neprodleně zamezte vniknutí do podzemních a povrchových vod a do kanalizace, zamezte kontaminaci půdy
- 6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění:** uniklý přípravek posbírejte do náhradních obalů, zbytek zasypte Vapexem, Experlitem, apod., uložte do označených obalů na nebezpečný odpad a předejte oprávněné osobě podle bodu 13, k čištění nepoužívejte rozpouštědla, znečištěné předměty omyjte vodou, oplachovou vodu zlikvidujte jako nebezpečný odpad, zajistěte sanaci případně kontaminované zeminy.
- 6.4 Odkaz na jiné oddíly:** dále v oddíle 8 a 13.

7. ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ

- 7.1 Opatření pro bezpečné zacházení:** při manipulaci dodržujte běžná bezpečnostní opatření platná pro manipulaci s chemikáliemi. Zamezte jakémukoliv úniku. Používejte osobní ochranné pomůcky pro ochranu očí a kůže. Při práci nejezte, nepijte a nekuřte. Po práci si umyjte ruce mýdlem a vodou.
- 7.2 Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí:** skladujte v suchých, čistých, větratelných prostorech při teplotách od +5 °C až +30 °C, výrobek nesmí zmrznout. Palety se nesmí stohovat. Další zvláštní požadavky nejsou známy.
- 7.3 Specifické konečné / specifická konečná použití:** odpovídá bodu 1.2, jedná se o repelentní přípravek proti okusu zvěří a ohryzu krčků sazenic škodlivými hlodavci. Aplikace se provádí po důkladném rozmíchání (případném naředění) ručně pomocí gumové rukavice, speciálních aplikačních kartáčů, štětce nebo strojně pomocí ručních zádových postřikovačů schváleného typu s vhodnou tryskou. ***Veškeré informace jsou obsaženy v textu platné etikety výrobku, která podléhá schválení příslušným správním úřadem.***

8. OMEZOVÁNÍ EXPOZICE / OSOBNÍ OCHRANNÉ PROSTŘEDKY

8.1 Kontrolní parametry:

Limitní hodnoty expozice: Přípravek neobsahuje látky, pro něž jsou stanoveny přípustné expoziční limity (PEL) a nejvyšší přípustné koncentrace látek v pracovním prostředí (NPK-P).

8.2 Omezování expozice:

- 8.2.1 Individuální ochranná opatření včetně osobních ochranných prostředků:** dbejte obvyklých opatření na ochranu zdraví, používejte ochranné pomůcky s přihlédnutím na způsob aplikace dle následujících pokynů, dbejte pokynů uvedených na platné etiketě přípravku.

a) Ochrana očí a obličeje: při aplikaci nátěrem není ochrana vyžadována, při aplikaci nástřikem – vhodný prostředek na ochranu očí (ochranné brýle, ochranný štít) (ČSN EN 166)

b) Ochrana kůže: při aplikaci nátěrem - ochranný pracovní oděv
při aplikaci nástřikem - ochranný oděv označený grafickou značkou „ochrana proti chemikáliím“ (ČSN EN 13034+A1, ČSN EN ISO 13688), popřípadě čepice se štítkem nebo klobouk
bez ohledu na způsob aplikace - pracovní nebo ochranná obuv (ČSN EN ISO 20346, ČSN EN ISO 20347), ochranné rukavice označené grafickou značkou / piktogramem pro chemická nebezpečí (ČSN EN 420+A1, ČSN EN 374-1)

c) Ochrana dýchacích cest: není předepsána

d) Tepelné nebezpečí: není určeno

- 8.2.2 Omezování expozice životního prostředí:** Používejte pouze tak jak je uvedeno v návodu na použití. Zabraňte kontaminaci půdy a úniku do povrchových nebo spodních vod.

9. FYZIKÁLNÍ A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech:

Vzhled:	bílo-modrá (bílo šedá) pasta (hustá tekutina)
Zápach:	charakteristický disperzní zápach
pH:	6 – 7
Bod tání / bod tuhnutí:	nestanovuje se
Počáteční bod varu a rozmezí bodu varu:	nestanovuje se
Bod vzplanutí:	nestanovuje se
Rychlost odpařování:	nestanovuje se
Hořlavost (pevné látky, plyny):	nehořlavý
Horní / dolní mezní hodnoty hořlavosti nebo výbušnosti:	nestanovuje se
Tlak páry:	nestanovuje se
Hustota páry:	nestanovuje se
Relativní hustota:	1,5 – 1,8 g/cm ³ (neředený) (při 21°C)
Rozpusťnost:	ve vodě neomezená (po zaschnutí nerozpustný)
Rozdělovací koeficient: n-oktanol/voda:	nestanovuje se
Teplota samovznícení:	nestanovuje se
Teplota rozkladu:	nestanovuje se
Viskozita:	nestanovuje se
Výbušné vlastnosti:	nemá
Oxidační vlastnosti:	nemá

9.2 Další informace: další fyzikální vlastnosti zásadní pro kvalitu jsou uvedeny v rámci platných podnikových norem

10. STÁLOST A REAKTIVITA

Při dodržování doporučených pokynů pro skladování, manipulaci a používání (b.7) je přípravek stabilní.

10.1 Reaktivita: informace o nebezpečné reaktivitě nejsou známy

10.2 Chemická stabilita: za běžných okolních podmínek při teplotě od +5°C do +30°C je přípravek stabilní

10.3 Možnost nebezpečných reakcí: informace o nebezpečných reakcích nejsou známy

10.4 Podmínky, kterým je třeba zabránit: nevystavovat teplotám pod +5°C a nad +30°C, dlouhodobě slunečnímu záření, dešti, mrazu, !!! nesmí zmrznout !!!

10.5 Neslučitelné materiály: nevystavovat organickým rozpouštědlům, silným oxidačním činidlům, silným kyselinám

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu: používá-li se pro určená použití - nerozkládá se. Při extrémním zahřátí nebo v případě vystavení požáru se mohou tvořit toxické plyny – oxidy dusíku, oxidy síry, oxid uhelnatý, hustý černý dým.

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMACE

11.1 Informace o toxikologických účincích

Akutní toxicita: (účinná látka) *Thiram*, CAS: 137-26-8 (zdroj MSDS Thiram tech., Rv.5, 30.11.2010)

LD ₅₀ , orálně, potkan (mg.kg ⁻¹):	1800
LD ₅₀ , dermálně, potkan (mg.kg ⁻¹):	> 2000
LC ₅₀ , inhalačně, potkan /4h/ (mg.l ⁻¹):	3,46

(přípravek)

Akutní toxicita:	neuvádí se
Dráždivost:	může dráždit oči, dýchací orgány a vyvolat senzibilizaci kůže
Žiravost:	neuvádí se
Senzibilizace:	může vyvolat senzibilizaci kůže
Toxicita po opakovaných dávkách:	při požití v kombinaci s alkoholem vyvolává otravu
Karcinogenita:	neuvádí se
Mutagenita:	neuvádí se
Toxicita pro reprodukci:	neuvádí se

12. EKOLOGICKÉ INFORMACE

Nebezpečný pro životní prostředí, vysoce toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.

12.1 Toxicita

Akutní toxicita pro vodní organismy: (Thiram)

LC₅₀, 96 hod., ryby (mg/l): 0,046 - 1,20

EC₅₀, 48 hod., dafnie (mg/l): > 0,2

IC₅₀, 72 hod., řasy (mg/l): 0,14

IC₅₀, 3 hod., bakterie (mg/l): 3,11

Akutní toxicita pro vodní organismy: (přípravek STOPKUS)

LC₅₀, 96 hod., ryby (mg/l): 6,00

EC₅₀, 48 hod., dafnie (mg/l): 2,00

IC₅₀, 72 hod., řasy (mg/l): 0,20

(pokud není konkrétně uvedeno, týká se přípravku)

12.2 **Perzistence a rozložitelnost:** (MSDS Thiram) „Degradation half life after 2-7 days“
(přípravek) neuvádí se

12.3 **Bioakumulační potenciál:** (MSDS Thiram) „minimum“
(přípravek) neuvádí se

12.4 **Mobilita v půdě:** (MSDS Thiram) „Koc=2245-24526“
(přípravek) neuvádí se

12.5 **Výsledky posouzení PBT a vPvB:** neuvádí se

12.6 **Jiné nepříznivé účinky** neuvádí se

13. POKYNY PRO ODSTRAŇOVÁNÍ

13.1. Metody nakládání s odpady

Způsoby zneškodňování přípravku:

Odpad vzniklý znehodnocením přípravku:

Název a kód odpadu: 020108 Agrochemické odpady obsahující nebezpečné látky (N)

Odpad sesbírejte do pečlivě označených uzavřených nádob. Předejte k likvidaci oprávněné organizaci.
Vhodné způsoby likvidace: spálení ve spalovně průmyslových/nebezpečných odpadů.

Způsoby zneškodňování obalu:

Odpad vzniklý ze znečištěného obalu:

Název a kód odpadu: 150110 Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné / papírové obaly (N)

Předejte k likvidaci oprávněné organizaci.

Vhodné způsoby likvidace: spálení ve spalovně průmyslových/nebezpečných odpadů.

Další údaje:

Zbytky přípravku a znečištěné obaly jsou nebezpečný odpad. Zbytky přípravku, postřikové jichy ani oplachové vody nesmí být odstraněny uvolněním do kanalizace. S odpady nakládejte v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění, a prováděcími předpisy k tomuto zákonu.

14. INFORMACE PRO PŘEPRAVU

U přípravku STOPKUS se s ohledem na jeho registraci předpokládá pouze pozemní přeprava. Přípravek je dle ustanovení Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí ADR klasifikován jako látka ohrožující životní prostředí, tedy jako nebezpečný pro přepravu. Přeprava probíhá v krytých dopravních prostředcích při teplotách +5°C – +30°C, při nižších teplotách termo-vozy.

14.1	Číslo OSN:	3082
14.2	Příslušný název OSN pro zásilku:	Látka ohrožující životní prostředí, kapalná, j.n.
14.3	Třída / třídy nebezpečnosti pro přepravu:	9
14.4	Obalová skupina:	III
14.5	Nebezpečnost pro životní prostředí:	pouze pozemní přeprava
14.6	Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele:	-
14.7	Hromadné přeprava podle přílohy II MARPOL 73/78 a předpisu IBC:	-

Jiný druh dopravy: nepředpokládá se

15. INFORMACE O PŘEDPÍSECH

15.1 Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí / specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi:

Zákon č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů.
Vyhláška č. 162/2012 Sb. o tvorbě názvu nebezpečné látky v označení nebezpečné směsi.

Vyhláška č. 402/2011 Sb. o hodnocení nebezpečných vlastností chemických látek a chemických směsí a balení a označování nebezpečných chemických směsí.

Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech v platném znění, včetně prováděcích vyhlášek.

Zákon č. 477/2001 Sb. o obalech, v platném znění, včetně prováděcích vyhlášek.

Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách v platném znění, včetně prováděcích vyhlášek.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších a souvisejících předpisů.

Vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů a ... v platném znění.

Na látku/přípravek se mimo jiné vztahují následující předpisy EU:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH) v platném znění.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (Nařízení CLP) v platném znění.

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti

Výrobce u této směsi neprovedl posouzení chemické bezpečnosti.

16. DALŠÍ INFORMACE

16.1. Přehled provedených změn:

Byla doplněna klasifikace s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (Nařízení CLP) v platném znění.

16.2. Důležité odkazy na literaturu a zdroje dat:

Bezpečnostní listy dodavatelů jednotlivých komponent. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (Část 3: Tabulky s harmonizovanou klasifikací a označováním) v platném znění.

16.3. Klasifikace a postupy použité k odvození klasifikace směsí podle nařízení (ES) 1272/2008 [CLP]:

Klasifikace podle nařízení (ES) č. 1272/2008	Postup klasifikace
Skin Sens. 1; H317	výpočtová metoda
Aquatic Acute 1; H400	na základe údajů ze zkoušek
Aquatic Chronic 1; H410	na základe údajů ze zkoušek + výpočtová metoda

16.4. Seznam použitých H-vět v dokumentu:

- H302 Zdraví škodlivý při požití.
- H315 Dráždí kůži.
- H317 Může vyvolat alergickou kožní reakci.
- H319 Způsobuje vážné podráždění očí.
- H332 Zdraví škodlivý při vdechování.
- H373 Může způsobit poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.
- H400 Vysoce toxický pro vodní organismy.
- H410 Vysoce toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
- H411 Toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.

16.5. P-věty použité v dokumentu:

- P102 Uchovávejte mimo dosah dětí.
- P261 Zamezte vdechování aerosolů.
- P272 Kontaminovaný pracovní oděv neodnášejte z pracoviště.
- P273 Zabraňte uvolnění do životního prostředí.
- P280 Používejte ochranné rukavice / ochranný oděv / ochranné brýle / obličejový štít.
- P302 + P352 Při styku s kůží: omyjte velkým množstvím vody a mýdla.
- P305 + P351 + P338 PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.
- P333 + P313 Při podráždění kůže nebo vyrážce: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
- P321 Odborné ošetření (viz ... na štítku).
- P362 + P364 Kontaminovaný oděv svlékněte a před opětovným použitím vyperte.
- P391 Uniklý produkt seberte.
- P501 Odstraňte obsah / znečištěný obal jako nebezpečný odpad.

16.6. Pokyny pro školení: Proškolení osoby nakládající s uvedeným výrobkem podle bezpečnostního listu, podrobně je seznamte s textem etikety, která je uvedena na obalu.

16.7. Doporučená omezení použití: Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro člověka a životní prostředí.

16.8. Prohlášení:

Bezpečnostní list obsahuje údaje potřebné pro zajištění bezpečnosti a ochrany při práci a ochrany životního prostředí. Uvedené údaje odpovídají současnému stavu vědomostí a zkušeností a jsou v souladu s platnými právními předpisy. Nemohou být považovány za záruku vhodnosti a použitelnosti výrobku pro konkrétní aplikaci.